

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

3. De excellentia sanctissimæ Eucharistiæ super reliqua Sacramenta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

lem animarum cibum, quo alantur, & confortentur viuentes vita illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse uiuet propter me, & tanquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præsueremur. Pignus præterea id esse uoluit futuræ nostræ gloriæ, & perpetuæ felicitatis, adeoq; symbolum vnus illius corporis, cuius ipse caput existit, cuique nos, tanquam membra arctissima, fidei, spei, & charitatis connexionem astrictos esse uoluit, ut id ipsum omnes diceremus. Nec essent in nobis schismata. ^d

f. 1. Cor. 11.
Ephes. 5.
Rom. 12.
1. Cor. 1.
d. 1. Cor. 1.

1. Vide Ægid. de ConineK de Sacrament. quest. 78. num. 21. Vazq. in 3. p. S. Thom. tom. 2. disp. 169. num. 15. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 29. à num. 9. Galganet. de iure publico lib. 3. tit. 87. num. 7. Molfes. in summa Theologia moralis tract. 3. cap. 6. num. 6.

2. a Sacramentum hoc instituit, &c.] Sanctissimum Eucharistia Sacramentum institutum fuisse à Christo prima die Azymorum in vltima cœna, ea nocte, qua tradendus erat, patet Luc. 22. Marc. 14. & Matth. 26. Ambros. lib. 4. de Sacram. cap. 4. & 5. & in lib. de inition. myst. cap. 9. Damascen. lib. 4. cap. 14. ad fin. S. Thom. in 4. dist. 8. quest. 1. art. 3. & part. 3. quest. 73. art. 3. Henric. in summa lib. 8. cap. 2. §. 2. Paul. Fusc. de visitat. lib. 1. cap. 5. num. 1. Scortia lib. 1. de sacrificio Missa cap. 10. Sayr. de Sacrament. in genere lib. 2. cap. 2. quest. 3. art. 1. vers. de Eucharistia Sacrament. Vazq. disput. 177. & 205. Valer. Reginald. d. lib. 29. num. 9. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tract. 4. cap. 9. quest. 79. Fernandez in examine Theologia moralis p. 3. e. 4. §. 1. Ioan. de Lugo de Sacrament. tom. 1. tract. de Eucharist. disput. 11. in princ. vbi ait Christum Dominum consecrasse ipsum verbis, quibus nos docuit consecrare, Torrelblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 7. num. 9. Molfes in summa Theologia moralis tract. 3. cap. 1. num. 10. Fagundes in quinque Ecclesia præcepta p. 3. lib. 4. cap. 2. à num. 1. Bonacina de Sacram. disput. 4. quest. 1. puncto 2. num. 2. vbi num. 3. cum Sor. Piug. Angl. & Petantio tenet potuisse Deum de potentia absoluta ante Christi incarnationem ponere Christum in Sacramento Eucharistie; cum enim hoc non implicet, Deus potuisset speciali miraculo creare corpus anima rationali informatum, illudque verbo diuino vnire, & in solo Eucharistie Sacramento constitutere.

β Colere nos sui memoriam præcipit.] Vide Luc. cap. 22. vers. 19. cap. iteratur de consecrat. dist. 2. S. Thom. 3. p. quest. 73. art. 5. Nugn. ibid. Bonacina d. disput. 4. quest. 1. puncto 2. num. 1. Ex quibus verbis colligitur & docent esse præceptum diuinum fumendi Eucharistiam plures, quos reuertit & sequitur Hurtado de Sacram. tom. 2. tract. de Eucharistia disp. 10. diffie. 1.

γ Sumi a se uoluit, &c.] Vide Ioan. Sanci. in select. disput. 33. num. 3. & disput. 40. num. 8.

δ Et ipse uiuet propter me, &c.] De hoc spirituali effectu Sacramenti Eucharistie vide Ioan. de Lugo de Sacram. tom. 1. tract. de Venerabili Euchar. Sacrament. disput. 12. sect. 4. num. 89.

ε Quo liberemur à culpis quotidianis.] Vide Petr. Ledesma in summa p. 1. de Sacrament. vbi de Eucharistia, cap. 10. conclus. 10. Filiuc. in quest. moralibus tom. 1. tract. 4. num. 155. Querit Ioan. de Lugo d. disput. 12. sect. 4. num. 83. quomodo hic effectus proueniat ab Eucharistia, an immediatè, an mediante aliquo actu quo homo disponatur ad remissionem peccati? & ait, Suar. cum communiori sententia sentire, utroque modo prouenire, scilicet vel excitando feruorem charitatis, quo homo disponatur se per propriam operationem, vel etiam immediatè delendo maculam venialis, ad quod inquit sufficere quod præcedat negatio affectus, seu complacentia ad veniale, licet non præcesserit detestatio sufficiens ad tollendum illum sine vilo Sacramento. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 8. diffie. 9. in princ. vbi postquam dicit Theologos conuenire, per Sacramentum Eucharistie remitti peccata venialia quoad culpam, querit, & disputat an etiam per illud remittantur immediatè, & ex opere operato.

ζ Et à peccatis mortalibus præsueremur.] Ratio est, quia cum Eucharistia per modum cibi instituta sit, conficere debet robur ad vitam spiritualem, & consequenter præseruationem à mortalibus, tum, quia Ioan. 6. dicitur, Hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducauerit, non moriatur; non mori autem est præseruari à mortalibus, quæ mortem anima inferunt. Ita Petr. de Ledesma d. cap. 10. concl. 15. Viuald. in candel. aureo, vbi de Eucharistia, cap. 11. num. 1. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 8. diffie. 7. vers. Catholicis, vbi diffie. 9. in fine, dicit, Sacramentum Eucharistie causare ex opere operato præseruationem à mortalibus ex institutione diuina, non immediatè, sed tantum mediatis auxilijs efficacibus, quæ dignè fumentur conferuntur ex opere operato, Vazq. tom. 3. disput. 205. num. 2. Bartholom. ab Angelo dial. 4. §. 395. & 397. Bonacina d. disput. 4. q. 4. puncto 1. nu. 4. Molfes in summa Theologia moralis, tract. 3. cap. 8. à num. 76. Ioan. Sanci. in select. disp. 28. num. 7. latè Ioan. de Lugo d. disput. 12. sect. 4. à num. 85. vbi tribuit Eucharistie hunc effectum præseruandi à mortalibus multipliciter: primò, quatenus confert abundantem gratiam gratum facientem: secundo, quatenus virtute huius Sacramenti anima spirituali dulcedine delectatur: tertio, quatenus hoc Sacramentum fugat demones, qui concupiscentias inordinatas solent excitare: quarto, quatenus, qui recipit hoc Sacramentum, accipit speciale lumen à Deo, quo lumine mediante prauis moribus, & tentationibus minuuntur & sopiuntur. Idem Ioan. de Lugo de Poenit. disp. 9. sect. 3. nu. 45.

An aliquando Eucharistie Sacramentum per accidens remittat mortalia, in eo videlicet peccatore, qui bona fide accedit? vide Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 8. diffie. 3.

Utrum Sacramentum Eucharistie auferat poenam temporalem? vide Sor. tom. 3. disp. 63. sect. 10. & disput. 64. sect. 1. Valer. Reginald. d. lib. 29. num. 142. Barthol. ab Angelo d. dial. 4. §. 396. Bonacina d. puncto 1. num. 9.

Pignus præterea id esse uoluit, &c.] Vide Vazq. in 3. p. D. Thom. tom. 2. disput. 169. num. 13. Petr. de Ledesma d. cap. 10. conclus. 6.

De Excellentia sanctissimæ Eucharistie super reliqua Sacramenta.

C A P V T III.

- 1 Eucharistie Sacramentum inter omnia excellentissimum, maximeque diuinum est.
- 2 Christi corpus sub speciebus panis ex vi verborum

- ponitur vinum, & informatum anima.
- 3 Sanguis Christi tantummodo ponitur sub speciebus vini ex vi verborum.

Commune hoc quidem est sanctissima^a Eucharistia cum cæteris Sacramentis, symbolum esse rei sacræ, & inuisibilis gratiæ, formam visibilem; verum illud in ea excellens, & singulare reperitur, quod reliqua Sacramenta, tunc primum sanctificandi vim habent, cum quis illis vitur, at in Eucharistia ipse sanctitatis auctor ante usum est. Nondum enim^c Eucharistiam de manu Domini Apostoli susceperant, cum verè tamen ipse affirmaret corpus suum esse, quod præbebat, & semper hæc

d Cap. sacrificii de conf. dist. 2.
e Cap. multi. q. 1.
f March. 20. Marc. 14.

Barbos. Collect. in Concil. Trid.

Infra can. 7.
Rom. 6.
cap. semel
Christus c.
iteratur; e.
singuli. & c.
qui manduca-
nt de conf.
diff. 2. infra
canon. 3.

fides in Ecclesia Dei fuit, a statim post consecrationem, ^d verum Domini nostri corpus, verumque eius sanguinem sub panis & vini specie vna cum ipsius anima & diuinitate existere, sed corpus quidem sub specie panis, & sanguinem sub vini specie, ex vi verborum, ipsum autem corpus sub specie vini, & sanguinem sub specie panis, animamque sub vtraque; vi naturalis illius connexionis, & concomitantia, qua partes Christi Domini, ^e qui iam ex mortuis resurrexit, non amplius moriturus, inter se, copulantur: diuinitatem porro propter admirabilem illam eius cum corpore, & anima hypostaticam vniionem. Quapropter verissimum est, ^f tantundem sub alterutra specie, atque vtraque contineri. Totus enim, & integer Christus sub panis specie, & sub quauis ipsius speciei parte, totus item sub vini specie, & sub eius partibus existit.

1. Vide Dionys. de Ecclesiast. hierarchia, cap. 3. Chrysof. homil. 60. ad populum, & cap. 83. in Martham, Catechisin. Roman. de Eucharistia, Sor. in 4. dist. 1. quæst. 4. art. 6. Paul. Fusc. de visitat. lib. 1. cap. 6. Soar. tom. 3. disput. 30. sect. 2. Cardin. Bellarm. lib. 4. de Eucharistia, cap. 29. & 30. Balduin. un. super opera controuers. Bellarmini part. 2. lib. 3. cap. 5. Vazq. in 3. part. D. Thoma tom. 3. disput. 186. num. 5. Agid. de Coninck de Sacrament. & censur. q. 76. num. 2. & quæst. 79. num. 35. Petr. de Ledefma in summa p. 1. vbi de Eucharistia, cap. 7. conclus. 1. Valer. Reginald. in praxi fori pauciter lib. 29. num. 4. & 5. Bonacina de Sacrament. disput. 1. q. 1. puncto 2. in fine, Molfes. in summa Theologia moralis, tract. 3. cap. 3. num. 30. & cap. 5. num. 21. Layman in Theologia moralis lib. 5. tract. 4. cap. 1. num. 3. Ioan. de Lugo de Sacrament. tom. 1. tract. de Venerab. Eucharist. Sacramento disput. 3. sect. 7. num. 51. & disput. 8. sect. 3. num. 21. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 1. diffie. 1. in fine, vbi quod præstat, & excedit reliqua Sacramenta.
2. a Statim post consecrationem, &.] Sub speciebus panis ex vi verborum ponitur Christi corpus viuum, infor-

matum anima, & humoribus, ac cæteris partibus, non solum spectantibus ad substantiam, verum etiam pertinentibus ad ornatum corporis Christi, ita S. Thom. 3. p. q. 76. art. 1. ad 3. Henriq. in summa lib. 8. cap. 26. §. 1. in commento littera F. plures apud Bonacin. de Sacrament. disput. 4. quæst. 3. puncto 5. num. 10. & 11. vbi num. 16. cum Angl. & Iacob. de Graff. obseruat sub speciebus panis adesse sanguinem Christi, non ex vi verborum, sed concomitantè.

3. b Et sanguinem sub vini specie, &c.] Sub speciebus vini ex vi verborum ponitur tantummodo sanguis Christi, quia sanguis Christi primario significatur, & in ipsum conuertitur vinum; ergo sanguis Christi existit sub speciebus vini ex vi verborum; cætera vero, quæ sunt coniuncta Christo, ponuntur sub speciebus per concomitantiam, ita Philarch. de officio Sacerd. part. 2. lib. 1. cap. 20. Barthol. ab Angelo dialog. 4. §. 145. Agid. de Coninck d. quæst. 76. art. 1. num. 5. Bonacin. d. punct. 5. num. 13. & alij proximè citati, Hurtado de Sacram. tom. 2. tract. de Euchar. disput. 5. diffie. 5.

De Transubstantiatione.

CAPVT IV.

Lucæ 22.
Ioann. 6.
1. Cor. 11.
b Cap. panis
de conf. diff.
2. c. cñ Mar-
thæ de celeb.
Miss. infra
can. 2. Inn. 2.
Later. Conc.

Quoniam autem Christus, Redemptor noster, corpus suum id, ^a quod sub specie panis offerebat, verè esse dixit, ideo persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, idque nunc denuo sancta hæc Synodus declarat, per consecrationem panis & vini conuersionem fieri totius substantiæ ^b panis, & in substantiam corporis Christi, Domini nostri, & totius substantiæ vini in substantiam sanguinis eius, quæ conuersio conuenienter, & propriè à sancta Catholica Ecclesia Transubstantiatio est appellata.

Vide cap. panis, de consecr. diff. 2. cap. cum Martha, de celebrat. Missar. S. Thom. part. 3. quæst. 75. art. 2. vbi Nugn. diffie. 1. & art. 4. diffie. 1. Victor in summa, vbi de Eucharistia num. 66. Iodoc. Coce. in thesauro Catholico tom. 2. lib. 6. art. 1. Henriq. in summa lib. 8. cap. 22. Soar. tom. 3. disput. 58. Valent. tom. 4. disput. 6. quæst. 3. puncto 2. Vinald. in candel. aureo, vbi de Eucharistia, cap. 7. num. 20. Chamerot. de Sacram. vbi de Eucharistia, cap. 6. Vazq. in 3. p. D. Thoma q. 75. disput. 181. Agid. de Coninck de Sacrament. & cens. tom. 1. q. 75. num. 49. cum seqq. & à num. 171. Petr. de Ledefma in summa part. 1. de Sacram. vbi de Eucharistia, cap. 6. conclus. 1. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori panis. lib. 29. à num. 34. Bonacin. de Sacram. disp. 4. q. 3. puncto 6. §. 2. Molfes. in summa Theolog. moral. tract. 3. c. 5. num. 14. Filluc. in quæst. moralib. tract. 4. nu. 124. cum seqq. multos ex SS. Patribus refert Torrelanca de iure spirit. lib. 2. cap. 8. num. 57. cum seqq. Hurtado de Sacrament. tract. de Eucharist. disput. 4. diffie. 2. vers. veritas, & diffie. 3. & 4.

In substantiam corporis, &c.] Aduertit Ioan. de Lugo d. tract. de Venerabili Eucharist. Sacram. disp. 8. sect. 4. num. 98. Patres Concilij per substantiam corporis noluisse includere organizationem substantialem prouenientem formaliter ab ipsa forma rationali.

b Et totius substantia vini in substantiam sanguinis eius.] Ergo videtur quod sola substantia vini conuertitur in sanguinem Christi, & non aqua; sed argumentum non bene procedit, nam Catholica veritas est aquam simul & vinum transubstantiari in sanguinem Christi, ita Cardin. Tolet. in sum. lib. 2. c. 25 §. rursus sine vinum, Henriq. lib. 8. de Eucharist. cap. 12. Alex. Pefant in 3. p. q. 74. artic. 8. disput.

2. Agid. de Coninck de Sacrament. tom. 1. quæst. 74. artic. 8. Ioan. Baptist. Scortia de Sacrific. lib. 4. c. 1. nu. 14. Ioan. Præpos. d. quæst. 74. art. 8. dub. unico. Layman in Theolog. moralis lib. 5. tract. 3. cap. 1. num. 9. Antonin. Diana moral. resol. p. 3. tract. 4. de Sacram. resolut. 49. late Ioan. de Lugo de Sacram. tom. 1. tractat. de Venerabili Eucharist. Sacramento disputat. 4. sect. 3. per tot. num. 39. cum seqq. vbi num. 63. dicit in præfenti vini nomine intelligi ea, quæ ingredientur ad componendum vinum vfuale in ratione vini compositi ex vino mero, & modica aqua, illud quippe compositum est propriè vinum vfuale; quare partes omnes, quæ illud componunt, veniunt appellatione vini, non vt scorsim sumptæ, sed vt componunt illud poculum, quod est vinum; & num. 65. respondet ad alia verba huius decreti, quæ in contrarium facere videbantur.

Consecrationis verbis cum debita intentione à Sacerdotibus prolatis panis, & vinum (vt verbis S. Thom. opusc. 4. vtat) in corpus, & sanguinem Christi transubstantialiter conuertitur, & Christus Deus, & homo perfectus, & in tanta quantitate, quanta sunt in Cruce, & est in celo, sub modici panis specie taliter continetur, vt manducetur à fidelibus, & minime laceretur, taliter continetur, vt diuidantur species; Christus verò Dominus integer perseveret: quia nec augetur ex augmento, vel pluralitate specierum, nec ex ipsarum paruitate, aut paucitate minuitur. Taliter continetur vt diuisis speciebus sub quauis diuisionis particula totus Christus Dominus integer perseveret. Taliter continetur vt accidentia etiam sine subiecto eodem existant, & absque panis, & vini substantia eundem effectum habeant